

सिस्ने गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: ८

संख्या: ६

मिति: २०८१/०१ /३०

भाग-२

विपन्न वर्गको लागि आर्थिक सहायता कार्यविधि, २०८१

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानको भाग ३ मौलिक हक र कर्तव्य अन्तर्गत धारा ४२ को समानताको हक सम्बन्धि व्यवस्थाको उपधारा (२) मा आर्थिक रूपले विपन्न तथा लोपोन्मुख समुदायको नागरिकको संरक्षण उत्थान र विकासका लागि शिक्षा,स्वास्थ्य,आवास,रोजगारी,खाधान र सामाजिक सुरक्षामा विशेष अवसर तथा लाभ पाउने हक हुनेछ भन्ने उल्लेख छ ।

स्थानिय सरकार सन्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को पालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार क्षेत्र भित्र सामाजिक सुरक्षा र गरिबी न्युनिकरण अन्तर्गत स्थानिय सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन गर्न सक्ने उल्लेख गरिएकाले आर्थिक रुपले विपन्नता भएका परिवारको पालन पोषण, व्यवस्थापन गर्न सक्ने उल्लेख गरिएकाले आर्थिक सहायता स्वरुप सहयोग उपलब्ध गराउन आवश्यक भयकाले स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम सिस्ने गाउँपालिकाको मिति २०८०/१२/२५ गतेको निर्णयबाट यो विपन्न वर्ग आर्थिक सहायता कार्यविधि २०८० जारी गरिएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक (नाम र परिभाषा)

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१. यस कार्यविधिको नाम 'सिस्ने गाउँपालिका विपन्न वर्ग आर्थिक सहायता कार्यविधि २०८१, रहेको छ ।
२. यो कार्यविधि सिस्ने गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत भई स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भयको मिति देखि लागु हुने छ ।

२. परिभाषा: विषय प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा ,

१. आर्थिक रुपले विपन्न भन्नाले दैनिक जिवन यापन गर्न कठिनाई भयका आर्थिक रुपले विपन्न परिवार वा व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।
२. जोखिममा परेका महिला, बालबालिका, अपांगता भयका व्यक्ति, असाहाय ज्येष्ठ नागरिक, एकल महिला, हिंसा पिडीत तथा प्रभावित ब्यक्ति, मानब बेचबिखन

तथा ओसारपसारबाट प्रभावित भएका व्यक्ति, यौन दुर्व्यवहार र शोषणमा परेका, सडक जिवन जिउन बाध्य भएका वा दैनिक जिवनयापनका लागि व्यवसाय स्थापनार्थ रकम अभाव भै आर्थिक सहायता आवश्यक भएका व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

३. 'विपन्न परिवार' भन्नाले नेपाल सरकारको प्रचलित कानून र निती अनुसार विपन्न परिवारमा निका परिवार वा व्यक्ति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले गाउँपालिकाको सम्बन्धित वडा समितिले विपन्न परिवार वा व्यक्तिलाई समेत जनाउदछ ।
४. "वडा समिति" भन्नाले सिस्ने गाउँपालिकाको सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष, वडा सदस्य, महिला सदस्य र दलित महिला सदस्य सहितको समितिलाई जनाउछ ।
५. कार्यालय भन्नाले 'सिस्ने गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय सिस्ने रुकुम पूर्व' लाई जनाउँदछ ।

परिच्छेद २ उद्देश्य,

औचित्य र लक्षित वर्ग

३. उद्देश्य: गाउँपालिका भित्र जोखिम अवस्थामा रहेका, विशेष

स्वास्थ्य, सुरक्षा र संरक्षक आवश्यकता भएका विपन्न परिवार एवम् व्यक्तिको सहज

जिवनयापन गर्नमा सहयोगि भूमिका प्रदान गर्ने।

४. औचित्य:

१. मानव अधिकारको संरक्षण गर्न
२. गाउँपालिका प्रति नागरिकको अपनत्वको भाव सिर्जना गर्ने ।
३. विपन्न तथा कमजोर वर्ग र आवाज विहिनहरूकालागि अभिभावकीय भूमिका रहेको महसुस गराउन ।

५. लक्षित वर्ग:

१. विशेष संरक्षणको आवश्यकता भएका ।
२. जोखिममा परेका ।
३. आर्थिक रूपले विपन्न परिवार ।
४. मानविय कारण बाट पिडित तथा प्रभावित ।
५. दुर्घटना तथा चोटपटक बाट गम्भिर घाईते भएका ।

६. निधन पश्चात दाहासंकार लगायतका खर्च जुटाउन नसकेका परिवारका सदस्यहरुलाई ।

परिच्छेद: ३

आर्थिक सहायता सहयोगको व्यवस्था, उपलब्ध गराउने आधार सिमा र

सिफारिस ,

६. गाँउपालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्ष विनियोजित स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम तथा अन्य स्रोतबाट प्राप्त रकमबाट आर्थिक सहायता सहयोग रकमको व्यवस्था गरिनेछ ।

७. आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने आधारहरु र सिमा :- यस कार्यविधि बमोजिम तोकिएको लक्षित वर्गलाई मात्र देहाय बमोजिमको आर्थिक सहायता मध्ये कुनै एक आर्थिक सहायता देहायको आधारमा र सिमा भित्र रहि उपलब्ध गराईने छ ।

(क) गम्भिर प्रकृतिको रोग वा घातक रोग, दुर्घटना तथा अन्य चोटपटक बाट गम्भिर घाईते भएका, गम्भीर शारिरीक वा मानसिक समस्या वा गम्भिर अपाङ्गता भएकै कारण जिवन जोखिममा रही बाबुआमा वा परिवारबाट उपचार व्यवस्था हुन नसकेका परिवारका सदस्य हरुलाई बढिमा २५०००/- रुपैया सम्म ।

- (ख) अनाथ,असहाय,असक्त बालबालिका वा बाबुआमालाई गम्भिर शारिरिक वा मानसिक समस्या भयका,अपांगता वा अशक्तता भयको कारण उचित हेरचाह नपायका बालबालिकाको पालन पोषण,हेरचाह शिक्षा तथा संरक्षण सहयोग १००००/- सम्म ।
- (ग) अन्य आर्थिक सहायता समितीले तोकेबमोजिम हुनेछ

८. आवश्यक हुने सिफारिस :-

1. सम्बन्धित वडा समितिको बैठकवाट आर्थिक रूपले विपन्न भएको भन्ने सिफारिस पत्र ।
2. गम्भिर रोगका कारण उपचार बिरामिको हकमा सम्बन्धित अस्पतालमा उपचार गराएको रोग खुल्ने प्रमाण पत्र ।
3. गरिब परिवार परिचय पत्र ।

परिच्छेद - ४

आर्थिक सहायता पुरा गर्न आवश्यक कागजात विधि र प्रक्रिया

९. निवेदन दिनुपर्ने:- यस कार्यविधि बमोजिम आर्थिक सहायता सहयोग प्राप्त गर्न अनुसुचि १ मा उल्लेखित निवेदन सम्बन्धित व्यक्ति स्वयम वा बाबुआमा वा संरक्षकले लिखित रूपमा गाउपालिका वा वडा कार्यालयमा दिनु पर्नेछ ।

१०. आवश्यक कागजात संकलन गर्नुपर्नेः-

(क) सम्बन्धित वडा समितिको बैठकवाट आर्थिक रुपले विपन्न भएको भन्ने सिफारिस पत्र ।

(ख) निवेदक को नागरिकता प्रमाणपत्र को प्रतिलिपि बालबालिका को हकमा जन्मदर्ता प्रमाणपत्र

(ग) सिस्ने गाउँपालिकाको स्थाई बसोबास खुलेको कागजात ।

(घ) गम्भिर रोगका कारण उपचार विरामिको हकमा सम्बन्धित अस्पतालमा उपचार गराएको रोग खुल्ने प्रमाण पत्र।

११. आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन सकिनेः-

१. अनुसुचि १ बमोजिम प्राप्त निवेदन र दफा १० बमोजिम संगलग्न कागजात हरु सहित वडा कार्यालय बाट सिफारिस भै आएका निवेदन का आधारमा सहायता रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा गाउँपालिका स्तरिय समितिको निर्णय वाट गराउन सकिन्छ ।

२. गाउँपालिका स्तरिय सहायता समितिमा देहाय बमोजिम हुनेछन ।

(क) गाउँपालिका अध्यक्ष संयोजक

(ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष सदस्य

(ग) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	सदस्य
(घ) स्वास्थ्य शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव
(ङ) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य
(च) सामाजिक विकास समितिका संयोजक	सदस्य

१२. आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन नसकिने

यस कार्यविधि बमोजिमको सहायता सहयोग सिस्त्रे गाउँपालिका भित्र स्थाई बसोबास नभएका व्यक्ति वा परिवारलाई उपलब्ध गराउन नसकिने, तर कुनै गम्भिर प्रकृतिको रोग वा आकस्मिक चोटपटक लाग्न गै तत्काल उपचार खर्च नभई सहयोगको लागि अनुरोध गरेको अवस्थामा आवश्यकता जाँचबुझ बाट ठहर भएका व्यक्ति, सडक बालिका, सडक बेसाहारा जिवन गुजारा गरिरहेका व्यक्ति र विगत ५ वर्ष देखि सिस्त्रे गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्दै आएका परिवारका सदस्यलाई तोकिएको मापदण्डको सिमा भित्र रहि कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम आपत्कालिन सहयोग उपलब्ध गराउन बाधा परेको मानिने छैन ।

१३. समितिको बैठक र निर्णय

१. समिति बैठकको आवश्यकता अनुसार वस्ने छ ।
२. समितिको बैठक संयोजकले तोकेको मिति समय र स्थानमा वस्ने छ ।
३. समितिको कुल सदस्य संख्याको ५०% सदस्य भन्दा बढि सदस्य उपस्थित भयमा समितिको बैठकको गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।
४. समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको संयोजकले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितमा उपस्थित सदस्यहरु मध्यबाट छानेको सदस्यले गर्नेछ ।

५. समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्ने हुनेछ मत वरावर भयमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णय मत दिने छन ।

६. समितिको निर्णय समितिको सदस्य सचिवले प्रमानित गरि राख्ने छ ।

१४. प्रतिवेदन पेश गर्ने

१. समितिले आफुले गरेको कार्यको त्रैमासिक रुपमा तथा बार्षिक प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भयको तिन महिनाभीत्र गाउँ कार्यपालिकामा पेश गर्नुपर्ने ।

२. उपदफा (१) बमोजिम समितिले पेश गरेको वार्षिक प्रतिवेदन गाँउ कार्यपालिकाले सार्वजनिक गर्न सक्नेछ ।

१५. समितिको बैठक र निर्णय:- संयोजक र सदस्यहरुले समितिको बैठकमा भाग लिय वाफत गाउँपालिकाको नियम अनुसार बैठक भत्ता प्राप्त गर्ने छन्।

१६. निर्देशन दिन सक्ने:- गाउँ कार्यपालिकाले समितिको काम कारवाहिको सन्दर्भमा समितिलाई निर्देशन दिन सक्नेछ । उपदफा १ बमोजिम गाउँ कार्यपालिकाले दियको निर्देशन पालना गर्नु समितिको कर्तव्य हुनेछ ।

१७. समितिको बैठक र निर्णय:- यस कार्यविधिमा उल्लेख भयका कुराहरु यसै बमोजिम र अन्य कुराको हकमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

१८. बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने:- यो कार्यविधि कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्काउ परेमा गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले फुकाउन सक्ने छ ।

अनुसुचि - १

निवेदनको ढाँचा

मिति:

श्री सिस्ने गाउँपालिकाको कार्यालय,

सिस्ने गाउँपालिका रुकुम पुर्व ,

विषय:- आर्थिक सहायता सहयोग उपलब्ध गरिपाउँ ।

महोदय,

लुम्बिनि प्रदेश रुकुम पुर्व जिल्ला सिस्ने गा.पा वडा न.....स्थाई वसोवास गर्ने श्री
.....को ..... (छोरा,छोरि,बाबु,आमा,नाति,

नातिनि,श्रिमान,श्रिमति) श्रि .....अनाथ,असहाय,असक्त,विपन्न परिवारको
.....भयकोले आवश्यक कागजात सहित संलग्न राखि ..... रोगको उपचार
गर्नु पर्ने भयकोले आर्थिक राहात सहयोग उपलब्ध गराईदिनुहुन अनुरोध छ । चालु आर्थिक
बर्षमा यस उल्लेखीत कार्य प्रयोजनका लागि कुनै निकाय वा संस्था वाट सहयोग प्राप्त भयको
छैन / वा ..... निकाय वाट .....सहयोग प्राप्त गरेको
भयपनि अपुग हुन गयको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु ।

निवेदक:- .....

दस्तखत:- .....

ठेगाना: .....

सम्पर्क न: .....